

Prokazování technické kvalifikace získané ve sdružení

Úvod

Spolu s veřejným zadáváním je velice úzce spjat institut tzv. kvalifikace. V zásadě se bez ní neobejde žádné zadávací řízení. Kvalifikace má výrazný vliv na samotnou soutěž, jelikož determinuje okruh dodavatelů, kteří se mohou o získání veřejné zakázky ucházet. Zadavatel prostřednictvím kvalifikace stanovuje požadavky na vlastnosti, zkušenosti a dovednosti dodavatele. Na druhou stranu, dodavatelé prokazují, že splňují zadavatelem stanovené požadavky potřebné k realizaci veřejné zakázky. Z hlediska úspěchu dodavatele je důležité, aby byl schopen svou kvalifikovanost v požadovaném rozsahu a stanovených termínech prokázat. Schopnost prokázat je rozhodujícím aspektem. V souvislosti s požadavky na kvalifikaci platí, nejde-li o požadavky, které taxativně určuje zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“), že je povinností zadavatele tyto nastavit přiměřeně ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Tak jak ZZVZ rozlišuje různé druhy kvalifikace, zná i různé způsoby jejího prokazování. Mimo jiného je možno v ZZVZ nalézt pravidla pro prokazování technické kvalifikace v případě společné realizace referenčního plnění. Právě tento způsob a přístup k prokazování technické kvalifikace bude detailněji představen, a to i v kontextu dozorové činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“).

Společné plnění referenčních zakázek a společné podávání nabídek

Zejména technická kvalifikace má za cíl poskytnout zadavateli jistotu, že plnění veřejné zakázky bude po odborné stránce plněno řádně, odborně a včas. Z hlediska nastavování požadavků nabízí technická kvalifikace široký okruh možností pro ověření informací a dokladů.

V praxi je časté, že plnění veřejné zakázky nerealizuje samostatně jediný dodavatel. Tomu odpovídá i to, že dodavatelé běžně podávají společné nabídky. Nejen veřejné zakázky bývají mnohdy realizovány za pomoci poddodavatelů či společně s jinými dodavateli.

Danou skutečnost reflektuje evropský i tuzemský zákonodárce. Článek 2 odst. 1 bod 10 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU (dále jen „klasická zadávací směrnice“) výslovně stanovuje, že *„hospodářským subjektem se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba nebo veřejný subjekt nebo skupina těchto osob nebo subjektů, včetně dočasných sdružení podniků, které na trhu nabízejí provedení stavebních prací nebo stavby, dodání výrobků nebo poskytování*

služeb“, přičemž dále v čl. 19 odst. 2 téže směrnice je zakotveno, že „Skupiny hospodářských subjektů včetně dočasných sdružení se mohou účastnit zadávacích řízení.“. Z právě citovaného je vidno, že již evropský zákonodárce počítá s tím, že dodavatelé se mohou sdružovat za účelem podání společné nabídky, a tedy i společného plnění veřejných zakázek. Samotnému stanovení a prokazování kvalifikace se věnuje čl. 58 klasické zadávací směrnice ve spojení s její přílohou XII. Jelikož oblast veřejného zadávání je harmonizovanou právní úpravou, reflektuje ji česká právní úprava. Odrazem posledně zmiňovaného článku klasické zadávací směrnice je ustanovení § 79 ZZVZ. Český zákonodárce však pravidla prokazování technické kvalifikace pojal detailněji, přistoupil k tzv. „gold platingu“, jelikož stanovuje i další dílčí pravidla. Jedněmi z nich jsou ta obsažená v § 79 odst. 4 ZZVZ, který upravuje způsoby prokazování technické kvalifikace získané při realizaci plnění společně s jinými dodavateli a pro případ realizace plnění v pozici poddodavatele.

Právní předpisy ve vztahu k veřejnému zadávání připouští, ba naopak výslovně počítají s tím, že lze veřejné zakázky plnit společně více subjekty dohromady. Stejně tak je možné k prokazování kvalifikace využívat mj. reference získané společnou realizací více subjekty dohromady, eventuálně realizované v pozici poddodavatele. V případě realizace zakázky více subjekty dohromady se typicky jedná o plnění prostřednictvím společnosti dle § 2716 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (tzv. „society“). Z hlediska prokazování technické kvalifikace pak vyvstává otázka, jak je to s přenositelností referencí z takto realizovaného plnění.

V souvislosti se společným podáváním nabídek a společným plněním zakázek též vyvstává soutěžní otázka, která by neměla být opomíjena. Je takové jednání společensky žádoucí? Tento způsob jednání dodavatelů, dikcí zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOHS“) soutěžitelů, má totiž v sobě potenciál vyvolat i protisoutěžní jednání. Nicméně i z odborné literatury¹⁾ plyne, že v případě podání nabídky prostřednictvím sdružení, se jedná o variantu v obecné rovině zcela legitimní. Základním leitmotivem v tomto ohledu je, že nabídka ve sdružení má primárně sloužit k tomu, aby do zakázek, do kterých by se jednotliví soutěžitelé nebyli schopni samostatně přihlásit, se tito mohli díky podání společné nabídky ucházet o získání zakázky. Lapidárně řečeno, aby ve výsledku bylo podáno více nabídek a zadavatelé mohli obdržet potenciálně lepší nabídky. Z pohledu ZOHS se tedy automaticky nejedná o nezákonné jednání, může totiž naopak docházet k posílení soutěže jako takové. Je zde však tenká hranice mezi tím, co je právními předpisy aprobovaný postup, a co již nikoliv, tzn. kdy je možno hovořit o rizikovém jednání dodavatelů či dokonce o dohodě zakázané ve smyslu § 3 ZOHS. Za problematické je označováno jednání dodavatelů, pokud se sdružují v situaci, kdy by mohli nabídku podat samostatně, a tedy i plnění samostatně realizovat. V takovém případě dochází ke zcela opačnému efektu, a to snižování počtu dodavatelů ucházejících se o veřejnou zakázku. Z hlediska soutěžního práva je tedy rozhodná motivace dodavatelů proč a za jakým účelem se sdružují.

¹⁾ MLSNA, P. a kol.: *Hospodářská soutěž a veřejné zakázky. Synergie a průsečíky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2022. ISBN 978-80-7380-880-8.

Skutečnost, jakým způsobem se dodavatelé rozhodnou plnit zakázky či v jaké formě budou předkládat nabídky do veřejných zakázek je jejich obchodní strategií (při současném dodržení pravidel ZOHS). Z hlediska veřejného zadávání a prokazování kvalifikace je třeba počítat s tím, že s prokazováním kvalifikace získané ve sdružení se pojí určitá pravidla.

Prokazování technické kvalifikace získané společně s jinými dodavateli

Základní právní rámec pro prokazování technické kvalifikace získané společně s jinými dodavateli dává ustanovení § 79 odst. 4 písm. a) ZZVZ, které zní: „*Nestanoví-li zadavatel v zadávací dokumentaci jinak, může dodavatel k prokázání splnění kritéria kvalifikace (...) použít dodávky, služby nebo stavební práce, které poskytl společně s jinými dodavateli, a to v rozsahu, v jakém se na plnění zakázky podílel*“. Z textu normy je odvoditelné, že jde o ustanovení, které dává zadavatelům možnost stanovit jiná, vlastní, pravidla pro prokázání technické kvalifikace. Pokud tak neučiní, platí pravidlo uvedené v zákoně, ze kterého pro prokazování technické kvalifikace v případě realizace referenčního plnění ve sdružení²⁾ plyne, že každému účastníkovi náleží reference v rozsahu, v jakém se na její realizaci podílel.³⁾

V aplikační praxi nenastává problém s výkladem o dispozitivnosti předmětného ustanovení. Samostatnou rovinou je, zda zadavatelé tohoto práva při zadávání veřejných zakázek dostatečně využívají, tj. zda se odchyľují od zákonného pravidla. Není tedy sporu o tom, že je to zadavatel, kdo má ve své dispozici, jakým způsobem budou nastaveny požadavky pro prokázání technické kvalifikace získané ve sdružení.

V souvislosti s prokazováním technické kvalifikace získané ve sdružení při aplikaci obecného pravidla, se nabízí vyjasnit, jakým způsobem vykládat v textu právní normy užitá sousloví „*v rozsahu, v jakém se na plnění zakázky podílel*“, tzn. co je komu přičitatelné. V odborné literatuře nalezneme buď závěry, že půjde o skutečný (faktický) podíl na realizaci referenčního plnění,⁴⁾ anebo se k výkladu odborná literatura blíže nevyjadřuje, pouze je v ní citován text zákona.⁵⁾ V odborných diskusích se setkáme i s názory, že není rozhodné faktické plnění, ale např. „jen“ procentuální podíl na referenčním plnění (tj. bez ohledu na to, co bylo jeho reálným obsahem), či že stačí právě ona spolupráce s dalším subjektem ve sdružení (a tedy daná zkušenost je přičitatelná více členům

²⁾ Pro zjednodušení textu bude dále ve vztahu k prokazování technické kvalifikace získané společně s jinými dodavateli používáno označení „plnění ve sdružení“ či „kvalifikace získaná ve sdružení“.

³⁾ Pro zjednodušení textu bude dále užíváno „zákonné pravidlo“ nebo „obecné pravidlo“.

⁴⁾ Např. DVOŘÁK, D., MACHUREK, T., NOVOTNÝ P., a kol.: *Zákon o zadávání veřejných zakázek*. Komentář. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, ISBN 978-80-7400-651-7. PODEŠVA, V., VOTRUBEC, J., SOMMER, L., a kol.: *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023, ISBN 978-80-7676-554-2. HERMAN, P.; FIDLER, V. a kol.: *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-660-6. KRUTÁK, T., KRUTÁKOVÁ, L., GERYCH, J. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k I. 10*. 2016. Nakladatelství ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-040-9.

⁵⁾ Např. MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., a kol.: *Zákon k zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha: Leges, 2017 ISBN 978-80-7502-171-7.

sdužení). Odpověď na to, jakým způsobem uchopit zmiňované pravidlo podává rozhodovací praxe Úřadu, podpořena i judikaturou soudní.

Vývoj přístupu k prokazování technické kvalifikace získané ve sdužení

V kontextu řešené problematiky se nabízí alespoň v krátkosti se podívat na její vývoj, a to i ve vztahu k předchozí právní úpravě, tj. k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“).

Byť ZVZ neobsahoval výslovně pravidlo ve vztahu k prokazování technické kvalifikace získané ve sdužení, není pochyb o tom, že kvalifikace získaná ve sdužení byla v praxi uplatňována. Možnost jejího využití byla výslovně aprobována rozhodovací praxí Úřadu a současně s tím byla vyložena i pravidla pro její prokazování. Do určité míry přelomovým rozhodnutím bylo rozhodnutí Úřadu ve věci sp. zn. ÚOHS-S181/2010, které bylo potvrzeno i rozhodnutím předsedy Úřadu ve věci sp. zn. ÚOHS-R44/2011.⁶⁾ V odůvodnění zmiňovaného rozhodnutí Úřadu bylo výslovně uvedeno: *„Z plnění veřejných zakázek na stavební práce nelze vyloučit uchazeče, kteří předkládají jako referenční zakázku, kterou plnili ve sdužení (a splnil požadavky zadavatele na minimální úroveň druhu, rozsahu a složitosti zakázky). (...) jelikož i uchazeč plnící veřejnou zakázku ve sdužení a subdodavatel může prokázat, že část, kterou v rámci sdužení plnil, splňuje jak požadavky zadavatele na technické kvalifikační předpoklady uvedené v zadávací dokumentaci, tak i zákonné požadavky.“* Dále Úřad v odůvodnění předmětného rozhodnutí jednoznačně artikuluje a rozvíjí závěr týkající se uznatelnosti rozsahu plnění referenční zakázky realizované ve sdužení vůči jeho jednotlivým členům. Ten stojí na tom, že rozhodná je faktická realizace, a tedy členům sdužení náleží zkušenosti v rozsahu, v jakém se reálně na plnění podíleli. Obdobné závěry, a tedy zcela zřejmá inklinace Úřadu k tomu, že v případě prokazování technické kvalifikace získané ve sdužení je rozhodující faktické zapojení dodavatele, plynou dále např. z rozhodnutí Úřadu ve věci sp. zn. ÚOHS-S403/2012, které bylo potvrzeno rozhodnutím předsedy Úřadu pod sp. zn. ÚOHS-R342/2012. Z výše uvedených rozhodnutí Úřadu, potažmo jeho předsedy, je zřetelné, co má být rozhodujícím faktorem při prokazování technické kvalifikace získané ve sdužení. Tím je reálně získaná zkušenost a odvedená práce na referenční zakázce.

Důvody, pro které Úřad přistoupil k tomuto výkladu jsou jednoduše popsitelné. Byly vystavěny na smyslu institutu kvalifikace samotné, mj. ověření způsobilosti dodavatele plnit předmět veřejné zakázky v kontextu předchozích získaných zkušeností. Ke smyslu a významu kvalifikace existuje bohatá a ustálená judikatura jak Úřadu, tak soudů.⁷⁾

⁶⁾ Byť byla předmětná rozhodnutí zrušena v návaznosti na závěry rozsudku Krajského soudu v Brně ve věci sp. zn. 62 Af 29/2011 lze jejich závěry ve vztahu k technické kvalifikaci a sdužením považovat za relevantní. Rozsudek Krajského soudu v Brně předmětná rozhodnutí ruší z jiného důvodu a předstířené závěry ve vztahu ke sdužením nijak nezpochybňuje.

⁷⁾ Viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Ca 15/2009 ze dne 10. 3. 2011, v němž je mj. uvedeno *„účel stanovení technických kvalifikačních předpokladů směřuje k zajištění faktické realizace veřejné zakázky toliko takovými dodavateli, kteří k tomuto mají prokazatelně dostatečnou technickou způsobilost. (...) Zadavatelem uplatněné požadavky na splnění technických kvalifikačních požadavků tedy mají zajistit, aby se o přidělení veřejné zakázky účinně ucházeli pouze ti dodavatelé, kteří jsou ve skutečnosti schopni po stránce*

Přístup, který Úřad zaujal ve vztahu k prokazování technické kvalifikace, a to i té získané ve sdružení, v zásadě srovnává postavení dodavatelů bez ohledu na to, zda referenční plnění realizovali samostatně či právě ve sdružení. Rozhodná je vždy reálná zkušenost dodavatele.

Nabízí se k zamyšlení, zda to byla rozhodovací praxe Úřadu, která byla inspirací či důvodem vývoje legislativního procesu v době, kdy byl přijímán ZZVZ. Ze ZZVZ v podobě, ve které vešel v účinnost dne 1. 10. 2016, je zjevné, že zákonný text ustanovení § 79 odst. 4 písm. a) ZZVZ v podobě v jaké byl již výše citován, v části obsahující obecné pravidlo, kopíruje způsob výkladu pro prokazování technické kvalifikace získané ve sdružení tak, jak byl popsán rozhodovací praxí Úřadu v době účinnosti ZVZ. Za povšimnutí však stojí, že původní vládní návrh ZZVZ⁸⁾ pracoval s pravidlem opačným. Původně bylo pravidlo pro prokazování technické kvalifikace získané ve sdružení stanoveno tak, že každému z dodavatelů reference svědčí v plném rozsahu zakázky.

Prokazování technické kvalifikace získané společně s jinými dodavateli optikou dozorové činnosti Úřadu

Rozhodovací praxe Úřadu ve vztahu k ZZVZ již taktéž podala jednoznačné vysvětlení, jakým způsobem vnímá výklad sousloví „v rozsahu v jakém se podílel“, tj. co má být náplní tohoto rozsahu a zda je skutečně rozhodné faktické plnění (reálné zapojení dodavatele) na referenční zakázce. Jedním z prvních rozhodnutí, které prochází rozhodovací praxí Úřadu k danému tématu je rozhodnutí ve věci sp. zn. ÚOHS-S0122/2019. Úřad ve zmiňovaném rozhodnutí učinil závěry konzistentně navazující na předchozí rozhodovací praxi. V odůvodnění rozhodnutí je mj. uvedeno *„Pokud tedy dodavatel prokazuje technickou kvalifikaci prostřednictvím referenční zakázky, kterou realizoval společně s jinými dodavateli, může k prokázání kvalifikace použít pouze tu část referenční zakázky, kterou sám realizoval, tzn., že k prokázání technické kvalifikace uvedené v § 79 odst. 2 písm. a) zákona může uplatnit pouze svůj skutečný podíl, kterým se na realizaci referenční zakázky podílel.“*. Dalším rozhodnutím, které se dílčím způsobem řešeného tématu dotklo a je možno jej vysledovat v rozhodovací praxi Úřadu je rozhodnutí ve věci sp. zn. ÚOHS-S0026/2021. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí je patrné, že nedochází k žádné změně v náhledu na potřebnost zapojení dodavatele na referenčním plněním, které je realizováno ve sdružení. Pro obě právě zmíněná rozhodnutí je signifikantní, že neprošla přezkumem v rámci druhostupňového rozhodování. Problematikou prokazování technické kvalifikace ve smyslu § 79 odst. 4 ZZVZ se pak, a to i v kontextu uznatelnosti referenčního plnění z pozice poddodavatele [viz § 79 odst. 4 písm. b) ZZVZ] a generálního dodavatele zabývalo rozhodnutí Úřadu ve věci sp. zn. ÚOHS-S0179/2023, na které již navazuje potvrzující druhostupňové rozhodnutí pod sp. zn. ÚOHS-R0086/2023.

technické a materiální tuto zakázku v případě jejich úspěchu v zadávacím řízení po přidělení veřejné zakázky též plnit.“

⁸⁾ Dostupné z: <<https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7 & ct=637 & ct1=0>>. Za upozornění též stojí skutečnost, že text důvodové zprávy k ZZVZ pracuje s původní verzí textu vládního návrhu zákona a nereflexuje výslednou podobu textu § 79 odst. 4 písm. a) ZZVZ.

Z uváděného rozhodnutí předsedy Úřadu stojí za upozornění argumentace ve vztahu k pozici generálního dodavatele, o němž bude pojednáno dále. V rozhodovací praxi Úřadu nalezneme i další rozhodnutí, která pojednávají o prokazování technické kvalifikace získané ve sdružení, přičemž Úřad zcela konzistentně drží argumentační rovinu o potřebě reálně získané zkušenosti, což Úřad soustavně staví na propojení se smyslem a účelem technické kvalifikace. V tomto ohledu se nabízí ještě upozornit na případ, který Úřad vedl pod sp. zn. ÚOHS-S0210/2023 a jehož závěry byly potvrzeny rozhodnutím předsedy Úřadu pod sp. zn. ÚOHS-R0085/2023. Tento případ totiž prošel i soudním přezkumem, a to jak u Krajského soudu v Brně, tak u Nejvyššího správního soudu.⁹⁾ Závěry obou soudů se plně ztotožňují se závěry Úřadu, stejně tak jeho předsedy. Krajský soud v Brně, ve svém rozsudku konstatuje „V těchto situacích jak pro prokazování technické kvalifikace (...) platí, že splnit kritéria technické kvalifikace lze výlučně v rozsahu, v jakém se na jejich plnění ten dodavatel, který hodlá z plnění vzešlou tzv. referenci využít, fakticky podílet; to je dáno už samotným vymezením pojmu kvalifikace (způsobilost a schopnost dodavatele plnit veřejnou zakázku; § 28 odst. 1 písm. c) ZZVZ) odpovídajícím samotnému smyslu prokazování (především technické) kvalifikace (...)“. Je tedy evidentní, že Krajský soud v Brně se plně ztotožnil s argumentací Úřadu o potřebě reálně získané zkušenosti prostřednictvím faktické činnosti. Uvedené závěry pak v plném rozsahu potvrdil i Nejvyšší správní soud.

Závěry plynoucí z rozhodovací praxe Úřadu i judikatury soudů je možno označit za souladné i se závěry judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“). Obdobné úvahy lze totiž nalézt např. v rozsudku SDEU ve věci C-387/14.

Pro ucelený náhled je namísto upozornit i na nejnovější rozhodnutí Úřadu. Ta se týkají jedné veřejné zakázky a současně zachycující rozdílný přístup dodavatelů k prokázání technické kvalifikace získané ve sdružení. Tato rozhodnutí poskytují komplexní náhled a posouzení toho, jakým způsobem přistupovat, resp. jakým způsobem nikoliv, k prokazování technické kvalifikace získané ve sdružení. Případy byly vedeny Úřadem pod sp. zn. ÚOHS-S0461/2024 a ÚOHS-S0575/2024, přičemž obě rozhodnutí prvního stupně byla potvrzena rozhodnutími předsedy Úřadu pod sp. zn. ÚOHS-R0136/2024 a ÚOHS-R0157/2024. Nosné závěry k prokazování technické kvalifikace získané ve sdružení jsou následující. Dodavatelé se při prokazování kvalifikace musí zaměřit na jejich reálnou participaci, co na referenční zakázce vykonali v kontextu zadavatelem stanovených požadavků obsažených v zadávací dokumentaci, a to i v případě, kdy mají vysoký procentuální podíl ve sdružení. S ním totiž imanentně nemusí být spjato to, že bude možno uznat technickou kvalifikaci za prokázanou. Z informace o podílu ve sdružení nemusí být odvoditelné jaké činnosti skutečně dodavatel na referenční zakázce vykonal.¹⁰⁾ Na daný závěr

⁹⁾ Jde o rozsudek Krajského soudu v Brně ve věci sp. zn. 62 Af 46/2023 a rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 211/2024–33 ze dne 17. 6. 2025.

¹⁰⁾ V posuzovaném případě, kdy referenční plnění bylo různorodé (stavba silnic, tunelů atd.) nebylo možno z podílu ve sdružení (v rozsahu 80 %) určit, zda skutečně daný dodavatel měl

nemá vliv ani to, že jsou společníci společnosti (členové sdružení) z hlediska odpovědnosti vázáni společně a nerozdílně; uvedené totiž nevypovídá o zkušenosti daného dodavatele. Jak bylo zmíněno již v úvodu tohoto článku, v případě veřejných zakázek je třeba věnovat náležitou pozornost tomu, jakým způsobem a kdy je kvalifikace prokazována. Nezvzádně-li dodavatel kvalifikaci řádně prokázat v zadávacím postupu, i kdyby skutečně požadovanou zkušeností disponoval, nelze ji uznat, není prokázána. Obdobně pak pro zadavatele platí, že při posuzování splnění požadavků na technickou kvalifikaci musí soustředit svou pozornost na to, zda disponují dostatečnými informacemi (doklady), které skutečně prokazují, že dodavatelé splňují jimi stanovené požadavky.¹¹⁾

Situace, kdy nemusí být rozhodná faktická zkušenost dodavatele

Opakovaně byl akcentován význam reálné zkušenosti dodavatele na referenčním plnění k prokázání technické kvalifikace. Zdálnivě odlišně tomu může být v případě subjektu, který vystupuje v pozici tzv. generálního dodavatele. Z rozhodovací praxe jak Úřadu, tak soudů¹²⁾ plyne, že generálnímu dodavateli svědčí celá reference, bez ohledu na to, v jakém rozsahu se na její realizaci podílel. V tomto případě je totiž na dodavatelské straně referenční zakázky jediný subjekt – generální dodavatel – který odpovídá za řádnou realizaci díla. Generálnímu dodavateli tedy svědčí i ta část plnění, která byla realizována poddodatelsky, ačkoliv by v této části nedisponoval reálnou zkušeností. Je však třeba vnímat i další nuance mezi plněním ve sdružení a v pozici generálního dodavatele. Postavení generálního dodavatele předpokládá existenci vertikálního vztahu dodavatele vůči jeho poddodatelům, tedy uspořádání vztahů je odlišné. Jak bylo uvedeno výše, je na dodavatelích, jakým způsobem se pro plnění zakázky zformují. V potaz je možno brát i následné využívání referencí.

Závěr

Z hlediska práva veřejných zakázek je tedy zjevné, že zákonodárce nastavil obecné pravidlo, které jak bylo vyloženo rozhodovací praxí má jednoznačně za cíl, aby dodavatelé, kteří referenční plnění realizovali formou sdružení, byli schopni doložit své reálné zkušenosti odpovídající požadavkům stanovených zadavatelem; nepostačuje tedy pouhá účast ve sdružení, které takovou činnost vykoná. Nelze však odhlížet od toho, že zadavatelé mohou nastavit pravidla pro prokázání technické kvalifikace i odlišným způsobem.

zkušenosti s typem plnění (tunel), které zadavatel požadoval k prokázání technické kvalifikace. V některých případech, např. u homogenního plnění, nelze vyloučit schopnost prokázat kvalifikaci získanou ve sdružení i tímto způsobem – dodavateli objemově svědčí výlučně jím realizovaný podíl z celku – primárně je však třeba soustředit se na fakticitu plnění.

¹¹⁾ K prokázání technické kvalifikace, resp. případnému ověření detailů, mohou zadavatelé požadovat např. smlouvu o společnosti, informace z realizované zakázky (např. stavební deníky), vyjádření objednatel atp.

¹²⁾ V tomto ohledu lze odkázat na rozhodovací praxi Úřadu např. ve věci sp. zn. ÚOHS-S0179/2023 nebo sp. zn. ÚOHS-S0461/2024, přičemž obě rozhodnutí byla potvrzena i rozhodnutími předsedy Úřadu pod sp. zn. ÚOHS-R0086/2023 a ÚOHS-R0136/2024. Ze soudní judikatury je pak možno odkázat na závěry v rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 14 A 82/2021-45 ze dne 31. 7. 2023 nebo Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 46/2023-294 ze dne 6. 9. 2024 či rozsudky Nevyššího správního soudu pod sp. zn. 9 Afs 207/2023 a 2 As 211/2024.

Okolnosti, kdy bude či nebude rozhodná faktická zkušenost dodavatele z referenční zakázky realizované ve sdružení, mají ve své moci zadavatelé. Ti totiž mají možnost stanovit vlastní pravidla pro prokázání technické kvalifikace získané ve sdružení, a to třeba i způsobem, který byl předložen v původním vládním návrhu ZZVZ, či dalších možných mutacích. To, jakým způsobem budou dodavatelé povinni prokazovat technickou kvalifikaci získanou ve sdružení tedy bude vždy odvislé od stanovených zadávacích podmínek. Zadavatelé by v tomto směru měli vždy zvážit, co je sledovaným cílem požadovaného referenčního plnění, případně i jaké jsou zvyklosti a možnosti trhu z hlediska realizace plnění a následných možností prokazování jeho realizace.

Shrnutí:

Článek pojednává o způsobu prokazování technické kvalifikace, která byla získána spolu s jinými dodavateli. Nejprve je v něm pojednáno o společném plnění zakázek a možnostech podávání společných nabídek. Hlavní část mapuje vývoj rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v souvislosti s prokazováním technické kvalifikace získané spolu s dalšími dodavateli. Současně dává odpověď na to, proč rozhodovací praxe vyložila, že je v souvislosti s prokazováním technické kvalifikace na místě při aplikaci zákonného pravidla, nikoliv zadavatelem upraveného, reflektovat faktickou zkušenost dodavatele v předchozím plnění. V závěru poskytuje shrnutí, na co si dát pozor při prokazování a posuzování technické kvalifikace v těchto případech.

Klíčová slova: kvalifikace, technická kvalifikace, prokazování společně získané reference, spolupráce dodavatelů, sdružení, faktická činnost, rozhodnutí, přezkum veřejných zakázek, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Demonstrating technical qualifications acquired in the association – summary:

The article discusses the method of proving technical qualification obtained together with other suppliers. It first discusses joint performance of contracts and the possibilities of submitting joint tenders. The main part maps the development of the decision-making practice of the Office for the Protection of Competition in relation to proving technical qualification obtained together with other suppliers. At the same time, it answers why the decision-making practice has interpreted that, in connection with proving technical qualification, it is appropriate to reflect the actual experience of the supplier in previous performance when applying the statutory rule, rather than the rule established by the contracting authority. Finally, it provides a summary of what to look out for when proving and assessing technical qualification in such cases.

Keywords: qualification, technical qualification, proving of jointly acquired references, cooperation between suppliers, associations, actual activities, decisions, review of public contracts, Office for the Protection of Competition.